

Міченко Тетяна
Здобувач вищої освіти ОС «Магістр»
спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»
Науковий керівник: **Мельник М.І.**,
канд. екон. наук, ст. викл. кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,
Сумський національний аграрний
університет,
м. Суми

ПРОБЛЕМИ ФІНАНСУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ КОМУНАЛЬНОЇ ФОРМИ ВЛАСНОСТІ

У сучасних умовах економіка країни розвивається недостатньо швидко. Прямий вплив на її стан здійснюють умови функціонування бюджетних установ. Об'єкти комунальної власності є основними ланками за допомогою яких місцеві органи влади мають змогу впливати на соціально-економічний розвиток території та забезпечити надання соціальних послуг. Різні функції комунальних підприємств дозволяють виділяти дві основні групи серед об'єктів комунальної форми власності, які потребують різних методів для управління цими підприємствами: соціальні об'єкти – заклади освіти та охорони здоров'я, житловий фонд, забезпечення населення комунальними послугами, інженерно-технічна інфраструктура міста; комерційні об'єкти – нерухомість офісного, торговельного та складського призначення, будівельні компанії тощо.

Враховуючи, що комунальні підприємства є складовою фінансового забезпечення стабільного розвитку території, економічною основою місцевого самоврядування, призначенні для вирішення житлово-комунальних проблем населення, проблеми їх існування залишаються актуальними.

На сьогодні спостерігається збиткова діяльність комунальних підприємств. Принципи управління є застарілими, а модернізація основних фондів комунальних підприємств розвивається низькими темпами через низьку їх прибутковість. Характерним є залежність від дотацій з місцевих бюджетів,

зношеність основних фондів, фінансова несаможиттєвість, що у свою чергу не дає можливості вирішити всі проблеми за рахунок прибутку [1,8,5].

Кризовий стан економіки не може забезпечити необхідного рівня фінансування житлово-комунального комплексу, а в результаті підприємства не можуть виконувати свої основні завдання. Комунальні підприємства та організації потребують розроблення термінових заходів для виведення їх з кризового стану.

Для виконання своїх прямих завдань комунальні підприємства потребують залучення додаткового фінансування, яке зможе стабілізувати їх діяльність, покращити стан технічної бази, оновити виробничі засоби.

Відкритою є проблема розроблення фінансової стратегії комунальних установ, які вважаються основним джерелом коштів для оновлення та удосконалення основних засобів, тому особливої уваги набуває знаходження оптимальних шляхів для підвищення рівня діяльності комунальних установ та перетворення їх у одне з основних джерел фінансового забезпечення сталого розвитку території [4,3].

Таким чином, реорганізація житлово-комунального комплексу є одним з основних моментів у діяльності органів влади. Головним питанням у проведенні реформ, безумовно, є недостатнє фінансування, а розроблення та реалізація інвестиційної політики – важливою проблемою.

Поганий стан функціонування комунальних підприємств зумовлений тим, що протягом останнього періоду рівень оновлення не відповідав потребам, тому можна виділити такі проблеми житлово-комунального господарства: високий рівень зношеності устаткування галузі; збільшення рівня збитковості; відсутність ефективної цінової політики; недосконалі тарифна політика; технічне переоснащення підприємств з впровадженням сучасних технологій; незацікавленість інвесторів у вкладенні коштів у житлово-комунальний комплекс [2,5,6].

Удосконалити фінансування таких підприємств можливо декількома способами. Насамперед необхідно внести зміни у процес надання бюджетної

підтримки, так як зовсім відмовитися від дотацій з бюджету не можливо, враховуючи ту економічну ситуацію, в якій опинилася наша держава. При цьому необхідно, щоб бюджетна підтримка була чітко визначена в часі, стимулювала залучення інвестицій та мала програмний та цільовий характер. Важливою також є зацікавленість підприємств у самофінансуванні, намагання залучати додаткові фінансові ресурси шляхом співпраці з інвесторами [7].

Необхідно провести переобладнання підприємств комунальної форми власності, що сприятиме підвищенню ефективності їх роботи і відповідно збільшенню фінансових надходжень необхідних для їх діяльності та розвитку.

Цього можна досягти, здійснюючи інвестування підприємств комунальної форми власності за допомогою лізингу або ж за рахунок передачі комунального підприємства в концесію. Концесія є сучасним інструментом залучення інвестицій, за допомогою якого можна забезпечити вирішення багатьох соціальних проблем міста, змінюючи схему фінансування розвитку соціальної інфраструктури і модернізації основних фондів комунальних об'єктів.

Потрібно запровадити відповідний механізм для розв'язання проблеми недостатнього фінансування комунальних підприємств і зменшити соціально-економічне напруження, викликане постійним зростанням тарифів при одночасному зниженні якості й надійності надання послуг.

Важливо запровадити таку фінансову політику, яка б заохочувала б залучення фінансових ресурсів з усіх доступних джерел; гарантувала б захист фінансових інтересів підприємств та місцевих громад; підтримувала б процедуру співпраці учасників при визначенні стратегічних соціально-екологічних і фінансових цілей розвитку комунального господарства.

Список використаних джерел:

1. Kucher O., Prokopchuk L. The development of the market of the renewable energy in Ukraine. Renewable Energy Sources: Engineering, Technology, Innovation. Springer International Publishing AG, 2018 P. 71-81. ISSN 2352-2542

(electronic), ISSN 2352-2534. DOI<https://doi.org/10.1007/978-3-319-72371-6>
https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-72371-6_8

2. Кучер О. Сутність та зміст управлінських рішень підприємства. Університетські наукові записки Часопис Хмельницького університету управління та права № 2(46). Хмельницький. 2013. С. 186-190

3. Mandych O., Mykytas A., Melnyk M., Girzheva O., Kalinichenko S. (2020) Financial Condition of the Development of the Market of Renewable Energy Sources. In: Wróbel M., Jewiarz M., Szłęk A. (eds) Renewable Energy Sources: Engineering, Technology, Innovation. Springer Proceedings in Energy. Springer, Cham, pp. 939-951. https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-13888-2_90#citeas

4. Melnyk M., Zabolotnyy S. Essence of the financial state of the enterprise. Actual problems of agrarian economy: theory, practice, strategy. 2017 P. 262-265. <http://188.190.33.55:7980/jspui/bitstream/123456789/6916/1/120-123.pdf>

5. Zabolotnyy S., Melnyk M. (2018) The Financial Efficiency of Biogas Stations in Poland. In: Mudryk K., Werle S. (eds) Renewable Energy Sources: Engineering, Technology, Innovation. Springer Proceedings in Energy. Springer, Cham, pp. 83-93. https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-72371-6_9

6. Мельник М. І. Моделювання та оцінка фінансового стану сільськогосподарських агроформувань України та Польщі [Електронний ресурс]. Економічний вісник Запорізької державної 386 інженерної академії. 2017. Вип. 5 (11). Режим доступу: <http://www.visnyk.zdia.zp.ua/5-11-2017>.

7. Мельник М.І. Інноваційна привабливість України на основі “Global Innovation Index”. Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. Запоріжжя. 2017. Вип. 4 (10). С.123-128.

8. Чорний Г.М., Ястреб М.П., Кучер О.В. Новітній підхід до змісту управлінської діяльності в агроформуваннях. Аграрний інформаційний науково-виробничий журнал: наука і виробництво № 1-3. Київ Агроінком. С.80-84. 2011. http://library.tneu.edu.ua/libsearch/page_lib.php .